

การส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน งบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง

Promoting the Use of Information Technology Systems for Budget Management of Ban Na Klang School

อภิรักษ์ อุตวงศ์¹ ประกอบ สารวรรณ² และปรีชาชาญ อินทรชิต³
Apinan Uttawong¹, Prakob Sarawon², and Preechachan Intarachit³

Received: May 11, 2023

Revised: August 22, 2023

Accepted: August 23, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ 2) เปรียบเทียบการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน และ 3) เสนอแนวทางในการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษากับประชากรการวิจัยทั้งหมด คือ ครูโรงเรียนบ้านนากลาง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 3 ตอน ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.66 - 1.00 และค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีครอนบาคเท่ากับ 0.891 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสถิติที่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า 1) การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง 2) การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณไม่มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน และ 3) แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ คือ การอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแก่ครูอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนบ้านนากลาง

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่, เชียงใหม่ 50230 E-mail : apinanuttawong1234@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่, เชียงใหม่ 50230 E-mail: prakob@northcm.ac.th

³ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่, เชียงใหม่ 50230 E-mail: preechachan@northcm.ac.th

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the use of information technology systems for budget management, 2) to compare the use of information technology systems for budget management classified by gender, educational background, and teaching experience, and 3) to suggest ways to promote the use of information technology systems for budget management. The target population was 60 teachers of Ban Na Klang School in the academic year 2022. The research tool was a 3-section questionnaire with a content validity of 0.66 - 1.00 and a Cronbach reliability method of 0.891. The data were analyzed by frequency, percentage, standard deviation, and t-test statistics.

The results revealed that: 1) The use of information technology systems for budget management overall was at a moderate level. 2) The use of information technology system for budget management were not significantly differences in gender, educational background, and teaching experience, and 3) The guidelines for the use of information technology system for budget management were to provide training and knowledge about budget management to teachers continually.

Keywords: The Promotion of the Use of Information Technology System, Budget Management, Ban Na Klang School

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศถูกนำมาประยุกต์ใช้ในทุกขั้นตอนของการทำงาน ในกระบวนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการจัดการ ด้านบัญชี การเงิน หรือด้านงบประมาณ ช่วยพัฒนาการทำงานให้สามารถแข่งขันและอยู่รอดได้ โดยการใช้กระบวนการในการสร้างข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูล การประมวลผล การสื่อสารข้อมูล และการแสดงผลลัพธ์ของสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ รวมเรียกว่า ระบบสารสนเทศ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร ทำให้การทำงานสำเร็จอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีความถูกต้อง และมีความแม่นยำ (อติพร เกิดเรือง, 2560) โดยเฉพาะในด้านการศึกษา การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและในการจัดการศึกษา โดยในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2557 - 2559 ยังได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการยกระดับความสามารถของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้ผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

สถานศึกษายังมีภาระงานที่ต้องดำเนินกิจกรรมนอกเหนือจากการสอนซึ่งต้องบริหารงานในด้านอื่น ๆ เพื่อพัฒนาประเทศ ตามเจตจำนงของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญต่อกระบวนการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้พัฒนาในส่วนต่าง ๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงหลักการใช้งบประมาณให้ประหยัดที่สุด การบริหารงบประมาณนั้นเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างสูงยิ่ง ในการบริหารงบประมาณมีระเบียบ ข้อบังคับ สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา การบริหารงบประมาณเป็นการบริหารที่จำเป็นต้องมีการวางแผน ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและมีกรอบจำกัดมากกว่าการบริหารงานด้านอื่น เพราะงบประมาณหรือการเงินต้องอาศัยกฎระเบียบ ข้อบังคับที่จะต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดเป็นปัจจุบันเสมอ (อารีลักษณ์ พงษ์โสภา, 2555)

โรงเรียนบ้านนากลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบปัญหาในการบริหาร คือ การบริหารงบประมาณและการเงินในสถานศึกษาไม่เป็นระบบ การเงินขาดทักษะในการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการด้านการเงิน งานไม่แล้วเสร็จในงบประมาณ (โรงเรียนบ้านนากลาง, 2564) จากการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจาก ในกระบวนการวางแผนและการตัดสินใจต่าง ๆ ย่อมต้องใช้ระบบสารสนเทศเป็นหลักสำคัญของการบริหารทุกขั้นตอน โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงบประมาณนั้น จะทำให้ทราบรายงานและเข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ระบบการเงิน บัญชี พัสตุดสามารถตรวจสอบได้ง่าย และมีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน เพื่อให้แน่ใจว่าการปฏิบัติงานจะได้ผลที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายจริง ทั้งยังช่วยในการส่งข้อมูลและรายงานที่ประมวลผลได้แล้ว ให้ผู้รับสารที่อาจจะอยู่ห่างไกลจากหน่วยงาน ทำให้ผู้รับสามารถรับข้อมูลและรายงานได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะศึกษาการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนและบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลางให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครู
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย โดยมุ่งศึกษาการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง ได้วิเคราะห์หลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565) ดังนี้ 1) ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) ด้านการจัดสรรงบประมาณ 3) ด้านการตรวจสอบ ติดตามประมวผล และรายงานผลการใช้และผลการดำเนินงาน 4) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) ด้านการบริหารการเงิน 6) ด้านการบริหารบัญชี และ 7) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

2. ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรการวิจัยทั้งหมด คือ ครูโรงเรียนบ้านนากลาง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 60 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งเป็นเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

ตัวแปรตาม คือ การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการตรวจสอบ ติดตามประมวผล และรายงานผลการใช้และผลการดำเนินงาน ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ด้านการบริหารการเงิน ด้านการบริหารบัญชี และด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

4. ขอบเขตด้านสถานที่

โรงเรียนบ้านนากลาง จังหวัดลำพูน

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ศึกษาเป็นระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน 2565 ถึงกุมภาพันธ์ 2566

การทบทวนวรรณกรรม

เทคโนโลยีสารสนเทศ

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) ได้นิยามความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศว่า หมายถึง การจัดเก็บในกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศในขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การแสวงหา การวิเคราะห์ การจัดเก็บ การจัดการ และการเผยแพร่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำและความรวดเร็วทันต่อการนำมาใช้ประโยชน์ และชินกรณ์ แก้วรักษา (2555) ได้ให้ความหมาย

ของเทคโนโลยีสารสนเทศว่าเป็นการใช้เทคโนโลยีซึ่งประกอบด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม เป็นสิ่งจำเป็นต่อกระบวนการดำเนินงานสารสนเทศตั้งแต่การแสวงหาการวิเคราะห์ การประมวล การจัดการ การจัดเก็บ การเรียกใช้ การแลกเปลี่ยนและเผยแพร่สารสนเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในด้านความถูกต้อง แม่นยำและความรวดเร็วทันต่อการนำมาใช้ประโยชน์

การบริหารงบประมาณ

กระทรวงศึกษาธิการ (2565) ได้สรุปถึงการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาว่า มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์ จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้ในการจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน โดยมีขอบข่ายการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดทำ และเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน ผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี และการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุทธา ขาดิประสพ (2557) ศึกษาเรื่องสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

มนตรี อนันตรักษ์ (2555) ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

เชมจิรา อยู่เจริญ (2565) ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา พบว่า การใช้เทคโนโลยีเพื่อบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา และได้แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทและความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเป็นตัวช่วยในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ โดยสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณในการประเมินผล และรายงานผลการใช้งบประมาณ และผลการดำเนินงานในการวิเคราะห์และแปลผลด้านงบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณ รวมไปถึงการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ

ชาลี ทองย้อย และคนอื่น ๆ (2558). ศึกษาเรื่องการประเมินความต้องการสารสนเทศในการบริหารงบประมาณโดยระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงบประมาณมีความต้องการสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

เมื่อวิเคราะห์รายชื่อ พบว่า มีความต้องการมากที่สุดคือ รายงานสรุปยอดเงินคงเหลือ รายงานการจัดสรรเงินงบประมาณ ตามลำดับ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความต้องการสารสนเทศ รายงานการใช้จ่ายยอดเงินงบประมาณ รายงานการจัดซื้อจัดจ้าง รายงานการใช้จ่ายงบประมาณตามประเภทงบประมาณ รายงานรายรับรายจ่ายยอดเงินงบประมาณ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

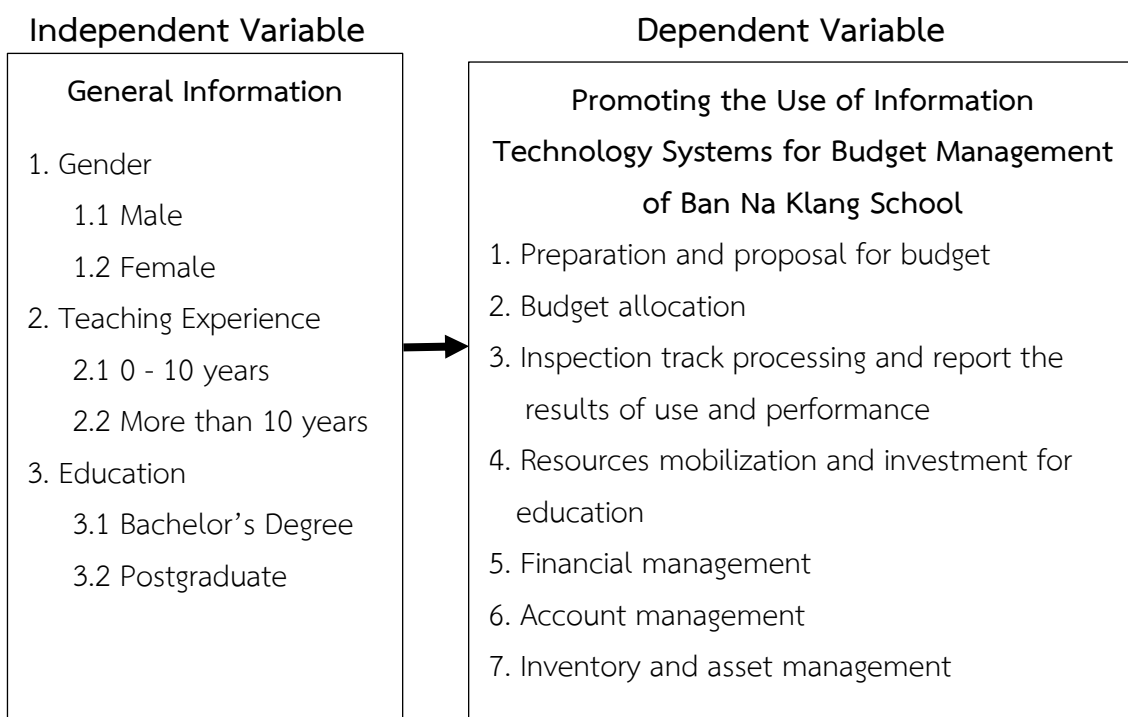

Figure 1 Conceptual Framework

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษากับประชากรการวิจัยทั้งหมด คือ ครูโรงเรียนบ้านนากลาง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 60 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์สอน และวุฒิการศึกษา เป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง ประกอบด้วย 7 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale)

ตอนที่ 3 เสนอแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีในการบริหารงบประมาณสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำเสนอแบบสอบถามแก่อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence, IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.50 ดังนั้นแบบสอบถามจึงมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้
3. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีครอนบาคได้ค่าเท่ากับ 0.891 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ จึงนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ถึงผู้บริหารโรงเรียนบ้านนากลาง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือผู้บริหารและครูในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองกับครูโรงเรียนบ้านนากลาง จำนวน 60 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (ศิริโชค เจริญราช, 2564)

5 คะแนน	หมายถึง	มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มาก
3 คะแนน	หมายถึง	มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ น้อย
1 คะแนน	หมายถึง	มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ น้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (μ) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
4.51 - 5.00	มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศระดับมาก
2.51 - 3.50	มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศระดับน้อยที่สุด

3. ปัญหาและการเสนอแนะทางการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครู โดยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัย

1. การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของ โรงเรียนบ้านนากลาง ดัง Table 1

Table 1 Mean and standard deviation of the use of information technology systems for manage the budget of Ban Na Klang School

Use of information technology systems for manage the budget	μ	σ	Interpret
1. Preparation and proposal for budget	3.31	0.88	Moderate
2. Budget allocation	3.31	0.87	Moderate
3. Inspection track processing and report the results of use and performance	3.91	0.82	High
4. Resources mobilization and investment for education	3.21	0.81	Moderate
5. Financial management	3.86	0.79	High
6. Account Management	3.61	0.86	High
7. Inventory and asset management	3.19	0.88	Moderate
Total	3.37	0.75	Moderate

Table 1 พบว่า การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการตรวจสอบ ติดตามประมวผล และรายงานผลการใช้และผลการดำเนินงาน ($\mu = 3.91$) ด้านการบริหารการเงิน ($\mu = 3.86$) ด้านการบริหารบัญชี ($\mu = 3.61$) ด้านที่อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดทำและเสนอของบประมาณ ($\mu = 3.31$) ด้านการจัดสรรงบประมาณ ($\mu = 3.31$) ด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ($\mu = 3.21$) ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ($\mu = 3.19$)

2. เปรียบเทียบการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของครู

Table 2 Comparison of the use of information technology systems for budget management of Ban Na Klang School classified by gender, educational background and teaching experience of teachers.

General Information	Use of Information Technology Systems for Budget Management of Ban Na Klang			
	μ	σ	t.	Sig.
1. Gender			0.47	0.64
1.1 Male	3.55	0.77		
1.2 Female	3.78	0.78		
2. Education			0.31	0.75
2.1 Bachelor's Degree	3.15	0.72		
2.2 Postgraduate	3.21	0.87		
3. Teaching experience			0.97	0.33
3.1 0 - 10 years	3.54	0.59		
3.2 More than 10 years	3.37	0.68		

Table 2 พบว่า การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของครู

3. เสนอแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง จัดให้มีการอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแก่ครูอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารงบประมาณ

อภิปรายผล

1. การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ

โรงเรียนบ้านนากลาง มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะในด้านการตรวจสอบ ติดตามประมวผล และรายงานผล การใช้และผลการดำเนินงาน พบว่ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อาจเนื่องมาจากว่า โรงเรียนบ้านนากลาง มีการจัดทำแผนการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงิน ทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณของ สถานศึกษาให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนการใช้งบประมาณ ตามระเบียบที่ส่วนกลางกำหนดไว้ สอดคล้องกับสุทธา ชาติประสพ (2557) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติงานตระหนักถึงความสำคัญและมีแนวคิดที่จะนำมาพัฒนาระบบงาน ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพโดยอาศัยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของโรงเรียน และผลการศึกษายังพบว่า การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ทั้งนี้ การจัดซื้อวัสดุต่อปีใช้ในการประมาณการ จัดการ บริหารพัสดุประจำปี อาจไม่มีความถูกต้อง ทำให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ส่งผลให้ครู ต้องมีการวางแผนงบประมาณให้แม่นยำยิ่งขึ้น ซึ่งหากครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ อาจช่วยลดปัญหาดังกล่าวลงได้ สอดคล้องกับ วรณัฐ นิษานาญ (2560) ที่กล่าวว่า การบริหารพัสดุและสินทรัพย์เป็นการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่ง วัสดุ ครุภัณฑ์ สหกรณ์พัสดุ และอสังหาริมทรัพย์ที่มีคุณภาพและใช้ให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่า หรือ ผลตอบแทนสูงสุด ตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการ ทำงานเพื่อให้การทำงานรวดเร็ว

2. เปรียบเทียบการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ จำแนก ตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน

ผลการศึกษาเปรียบเทียบการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ ของโรงเรียนบ้านนากลาง จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครู พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครู ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากว่า ครูทุกคนของโรงเรียนบ้านนากลางต่างเห็นว่า เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาท ในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง แต่อย่างไรก็ตาม การใช้เทคโนโลยีจะสัมฤทธิ์ผลได้ ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจ และได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในทุก ๆ ด้าน เนื่องจากครูจะต้องนำข้อมูลในสภาพปัจจุบัน ของชั้นเรียน ไม่ว่าจะเป็นจุดเด่น จุดด้อย จำนวนนักเรียน มาเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อมาจัดทำแผนงาน เพื่อพัฒนาโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน สอดคล้องกับมนตร อนันตรักษ์ (2555) ได้วิจัยเรื่องการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณ

โรงเรียนบ้านนากลาง ควรจัดให้มีการอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณแก่ครูอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารงบประมาณ สอดคล้องกับเข็มจิรา อยู่เจริญ (2565) ที่กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา และได้แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานงบประมาณของผู้บริหารสถานศึกษา บทบาทและความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเป็นตัวช่วยในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ โดยสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณในการประเมินผล และรายงานผลการใช้งบประมาณ และผลการดำเนินงานในการวิเคราะห์ และแปลผลด้านงบประมาณ มีการจัดสรรงบประมาณ รวมไปถึงการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

1. การส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

2. การส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งโดยภาพรวม และรายด้าน เมื่อจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

3. ปัญหาการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง สรุปประเด็นสำคัญ คือ ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชี ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์และความรู้ด้านบัญชี การเงิน พัสดุ อีกทั้งไม่เข้าใจวิธีการจัดซื้อ จัดจ้างแบบวิธีต่าง ๆ อย่างชัดเจน และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากและซับซ้อนในการใช้งาน

4. เสนอแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง สรุปประเด็นสำคัญ คือ ควรสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้โดยตรง เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณมาปฏิบัติงานในโรงเรียน โรงเรียนควรส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนรวมในการจัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนกลยุทธ์โดยใช้ซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกันในการจัดสรรงบประมาณ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับข้อจำกัดของสถานศึกษาในการเสนอของบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษากับกรอบวงเงินที่ได้รับ

จำนวนนักเรียนที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยห่างไกลกับการให้ทุนการศึกษา ข้อมูลคงเหลือประจำวันกับบัญชีเงินสดประจำวัน เงินรายได้แผ่นดินเพื่อจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ในการกำหนดราคากลาง

1.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรเข้าร่วมการอบรมความรู้เกี่ยวกับข้อจำกัดของสถานศึกษาในการเสนอของบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษากับกรอบวงเงินที่ได้รับ จำนวนนักเรียนที่มีถิ่นอยู่ห่างไกลกับการให้ทุนการศึกษา ข้อมูลคงเหลือประจำวันกับบัญชีเงินสดประจำวัน เงินรายได้แผ่นดินเพื่อจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะครุภัณฑ์ในการกำหนดราคากลาง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างไปยังผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณ เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการโรงเรียน สำนักงานเขต

2.2 ควรทำวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านนากลาง กับโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ในสำนักงานเขตเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *คู่มือฝึกอบรมวิทยากร การปรับกระบวนการทัศน์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. ผู้แต่ง.
- เชมจิรา อยู่เจริญ. (2565). การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา. *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 5* (น. 750-757). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. <http://journalgrad.ssru.ac.th/index.php/miniconference/article/view/4270>
- ชินกรณ์ แก้วรักษา. (2555). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคเหนือ เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร].
- ชาลี ทองย้อย, วีระชัย คอนจจอ, และอัญญา พานิช (2558). การประเมินความต้องการสารสนเทศในการบริหารงบประมาณโดยระบบสารสนเทศ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์. *วารสารวิชาการ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ*, 1(2), 52-57.
- มนตรี อนันตรักษ์. (2555). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนครพนม].
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. นานมีบุ๊คส์.
- โรงเรียนบ้านนากลาง. (2564). *รายงานผลการดำเนินงานโรงเรียนบ้านนากลาง 2564* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ลำพูนการพิมพ์.

- วรณัฐ นิษานาญ. (2560). สภาพและปัญหาการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 11(3), 180-194.
- ศิริโชค เจริญราช. (2564). ปัญหาการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 42. วารสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 4(2), 10-22.
- สุทธา ขาติประสพ. (2557). สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์].
- อดิพร เกิดเรือง. (2560). การส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับสังคมไทยในยุคดิจิทัล. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 6(1), 173-184.
- อารีลักษณ์ พงษ์โสภา. (2555). กระบวนการงบประมาณที่มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลของการบริหาร งานงบประมาณ กรณีสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น].